

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मुंबईसह राज्यातील अनेक शाळांमधील अर्धवेळ ग्रंथपालांचे वेतन थांबविले असल्याबाबत

(१) ८३७४ (०९-०४-२०१५). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईसह राज्यातील अनेक शाळांमधील विद्यार्थी कमी झाल्याने अर्धवेळ ग्रंथपालांचे वेतन शिक्षण विभागाने थांबविले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वेतन थांबविण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार उक्त कर्मचाऱ्यांचे थकीत वेतन त्वरीत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, केंव्हापर्यंत उक्त कर्मचाऱ्यांना त्यांचे प्रलंबित वेतन मिळणे अपेक्षित आहे?

श्री. विनोद तावडे (१२-०२-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) सन २०१३-१४ मध्ये अर्धवेळ ग्रंथपालांचे पद मंजूर नसल्याने तसेच महाराष्ट्र खाजगी शाळातील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली १९८१ मध्ये अतिरिक्त अर्धवेळ कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाबाबत स्पष्ट आदेश नसल्याने मुंबई विभागातील ५ अर्धवेळ ग्रंथपालांच्या वेतनाबाबत निर्णय घेण्यात आलेला नव्हता. मात्र ग्रंथपाल हे एकाकी पद असल्याने त्यांचे वेतन अदा करण्याबाबत शिक्षण उपसंचालक यांना कळविण्यात आले असून या ग्रंथपालांचे वेतन ऑफलाईन पद्धतीने वितरित करण्यात आलेले आहे. सद्यस्थितीत राज्यातील सर्व अर्धवेळ ग्रंथपाल यांचे वेतन दरमहा वितरित करण्यात येत आहे.

राज्य व राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त राज्यातील शिक्षकांना आगाऊ वेतनवाढ देण्याबाबत

(२) २७२५६ (१०-०८-२०१५). श्री. प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

वि.स. ५३४ (२)

(१) राज्य व राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त राज्यातील शिक्षकांना आगाऊ वेतनवाढ देण्याबाबत शासनाने दिनांक ३० एप्रिल, १९८४ रोजी निर्णय घेतला होता त्यात बदल करून दिनांक ४ सप्टेंबर, २०१४ रोजी या विषयी नव्याने निर्णय घेत सन २०१३-१४ पासून राज्य व राष्ट्रीय पातळीवर पुरस्कारप्राप्त शिक्षकांना आगाऊ वेतनवाढ देण्याऐवजी एक लाख रुपये देण्याचा निर्णय घेतला होता तथापी निधी उपलब्धतेअभावी दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१४ रोजी पुरस्काराचेवेळी सदर रक्कम पुरस्कार प्राप्त शिक्षकांना देणे शक्य झाले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, व त्यानुसार सदर प्रयोजनाकरीता निधीची तरतूद करण्यासह सदरील रक्कम उक्त शिक्षकांना त्वरीत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०७-०२-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सन २०१३-१४ च्या राष्ट्रीय / राज्य पुरस्कार प्राप्त शिक्षकांना बक्षीसाची रक्कम देण्यासाठी सन २०१४-१५ या वर्षी मार्च २०१५ मध्ये झालेल्या अधिवेशनात पूरक मागणी मंजूर करण्यात आली त्यामुळे रु.१.०० लाख ठोक रक्कमेचे धनादेश मे, २०१५ मध्ये वितरीत करण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उदभवत नाही.

**माध्यमिक शाळांतील(जि. सोलापूर) शिक्षक-शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांच्या
प्रलंबित वैद्यकीय देयकाबाबत**

(३) ३३३६३ (२१-०१-२०१६). **कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) :** सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांतील शिक्षक-शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांची वैद्यकीय देयके प्रलंबित असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली काय, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०८-०२-२०१९) :(१), (२), (३) प्रलंबित वैद्यकीय देयकांचा जलद गतीने निपटारा करण्याकरीता शालेय शिक्षण विभागाच्या शासन निर्णय दि. २९.०४.२०१६ अन्वये राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा व मंजूरीच्या अधिकारामध्ये सुधारणा करण्यात आलेली असून त्याअन्वये रु.२,००,०००/- पर्यंतच्या

वैद्यकिय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मंजूरीचे अधिकार संबंधित विभागाच्या कार्यालय प्रमुख यांना प्रदान करण्यात आले आहेत. रु.२,००,०००/- पेक्षा जास्त व रु.३,००,०००/- पर्यंतच्या वैद्यकिय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मंजूरीचे अधिकार संबंधित विभागाच्या विभाग प्रमुखांना प्रदान करण्यात आलेले आहेत. तर रु.३,००,०००/- वरील वैद्यकिय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रकरणांबाबत मंजूरी अथवा उचित निर्णय घेण्याचे पूर्ण अधिकार मंत्रालयीन प्रशासकिय विभागाला आहेत.

महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद, बालभारती व राज्यमंडळ या तीन संस्थांच्या अंतर्गत काम करणारी मंडळे बरखास्त करण्याच्या घेतलेल्या निर्णयाबाबत

(४) ५४३१४ (२२-०८-२०१६) श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.मधुसूदन केंद्रे (गंगाखेड), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.वैभव नाईक (कुडाळ), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद, बालभारती व राज्यमंडळ या तीन संस्थांच्या अंतर्गत काम करणारी सर्व मंडळे बरखास्त करून पहिली ते बारावीचा अभ्यासक्रम आणि पाठ्यपुस्तके तयार करण्यासाठी शासनाने राज्यात एकच अभ्यास मंडळ निर्माण करण्याचा निर्णय घेतल्याचे माहे एप्रिल-२०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पाठ्यपुस्तके तयार करणे, अभ्यासक्रम तयार करणे, लेखनगट व कार्यगट इत्यादी कामे कोणत्या यंत्रणेमार्फत करण्यात येणार आहेत,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही. तथापि दिनांक २५ एप्रिल,२०१६ च्या शासन निर्णय नुसार राज्यातील शिक्षण विभागातील प्रमुख संस्थांच्या कार्यामध्ये सुसूत्रता आणण्याबाबतची कार्यपद्धती निश्चित केलेली आहे.

(२) व (३) महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद या संस्थे मार्फत अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रम विकसन तसेच पाठ्य व इतर साहित्य विकसन करण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अतिरिक्त शिक्षकांच्या समायोजनाबाबत.

(५) ७३९३२ (०६-०५-२०१७). डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.अतुल भातखळकर (चांदिवली पूर्व), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.राजू तोडसाम (अर्णी), श्री.अब् आजमी (मानखूद शिवाजीनगर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.प्रदीप नाईक (किनवट), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुळेसह राज्यात ७ हजार ३१३ अतिरिक्त शिक्षक असून २८१० शिक्षकांचे शालेय शिक्षण विभागाने समायोजन केले तर प्राथमिक विभागात अद्यापही १,१३९ प्राथमिक शिक्षक समायोजनाच्या प्रतिकेत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात मागील अनेक महिन्यांपासून प्रलंबित असलेल्या अतिरिक्त शिक्षकांच्या वेतनाबाबत शासन लवकरच निर्णय घेणार असून ज्या शिक्षकांचे समायोजन झालेले नाही त्यांना मूळ शाळेत कार्यरत ठेवून त्यांचे वेतन देण्यासंदर्भातील प्रस्ताव राज्य शिक्षण विभागाकडे सादर करण्यात येणार असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच धुळे जिल्ह्यामध्ये सदयस्थितीत २८२ शिक्षकांच्या जागा रिक्त असून या जागा भरण्याबाबत शिक्षण संस्थांकडून प्रयत्न सुरु असून उक्त जागा भरण्यासाठी शिक्षण विभागाची परवानगी घेणे बंधनकारक आहे. परंतु अतिरिक्त शिक्षक समायोजनासाठी शिक्षण विभागाकडून त्याला मान्यता दिली जात नसल्याचे माहे जानेवारी,२०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी करून अतिरिक्त शिक्षकांची समायोजना प्रक्रिया पार पाडून या शिक्षकांच्या रिक्त जागा भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास,विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१), (२), (३), (४) व (५) राज्यातील अतिरिक्त शिक्षकांच्या समायोजनाची कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे. ज्या संस्था अतिरिक्त शिक्षकांना समावून घेणार नाहीत त्यांची पदे व्यपगत करण्याच्या सूचना शासनपत्र दिनांक १५.११.२०१८ अन्वये देण्यात आलेल्या आहेत. शिक्षक अतिरिक्त ठरल्यानंतर त्या शिक्षकांचे समायोजन होईपर्यंत वेतन त्यांच्या मूळ संस्थेमधून अदा करण्यात येते.

बुलढाणा जिल्हयात गुन्हेगारी मध्ये झालेली वाढ

(६) ८०९१६ (२०-०४-२०१७) डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बुलढाणा जिल्हयात गत वर्षभरात बलात्कार, खून, हाणामारी, अपघात अशा घटनांमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली असून लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागातर्फेही ३४ आरोपींना अटक करण्यात आली असून २४ गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करून सदर जिल्हयातील गुन्हेगारी रोखण्याकरिता शासनाने कोणत्या प्रतिबंधात्मक उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस (३१-०१-२०१९) : (१) बुलढाणा जिल्हयात सन २०१७ मध्ये बलात्काराच्या व हाणामारीच्या घटनांमध्ये सन २०१६ च्या तुलनेत किंचित वाढ झाली असून इतर घटनांमध्ये घट झाली आहे.

लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागा मार्फत सन २०१७ मध्ये २४ सापळा कार्यवाहीमध्ये ३४ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(२) व (३) जिल्हयातील गुन्हेगारी रोखण्यासाठी गस्त, प्रेट्रोलिंग, गुन्हेगार शोध मोहीम राबविण्यात येत आहे. तसेच गावोगावी शांतता समिती स्थापन करून त्यांच्या बैठका घेण्यात येवून त्यांना मार्गदर्शन करण्यात येते.

तसेच जिल्हयातील भ्रष्टाचाराला पायबंध घालण्यासाठी यात्रा, उत्सव, गर्दीच्या ठिकाणी जनजागृती करण्यात येते. तसेच, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग वेब-साईट, टोलफ्री नंबर इत्यादी द्वारे तक्रारीसाठी सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या असून त्यावर प्राप्त तक्रारीवर त्वरीत कार्यवाही करण्यात येते.

राज्यातील नगरपालिका व महानगरपालिका प्राथमिक व उच्च माध्यमिक कर्मचा-यांना वैद्यकीय खर्च मिळत नसल्याबाबत

(७) ८६९९४ (२३-०८-२०१७). श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील नगरपालिका व महानगरपालिका प्राथमिक व उच्च माध्यमिक कर्मचा-यांना वैद्यकीय खर्च मिळत नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कर्मचा-यांनाही वैद्यकीय खर्च मिळावा यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०८-०२-२०१९) : (१), (२), (३) राज्यातील नगरपालिका व महानगरपालिका प्राथमिक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वेतन अनुदान शालेय शिक्षण विभागाकडून देण्यात येते आणि वेतन अनुदानाच्या प्रमाणानुसार प्राथमिक शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय करण्यात येते.

कोल्हापूर जिल्हा परिषदेच्या शाळेत खुल्या प्रवर्गाच्या जागी आरक्षित प्रवर्गातील शिक्षकांच्या नियुक्त्या केल्याबाबत.

(८) १०२४६७ (३०-१२-२०१७). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्हा परिषदेच्या शाळेत मे, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान बिंदुनामावली अद्ययावत करण्याच्या नावाखाली खुल्या प्रवर्गाच्या जागी आरक्षित प्रवर्गातील शिक्षकांच्या नियुक्त्या केल्याच्या निषेधार्थ खुला प्रवर्ग संघर्ष समितीच्यावतीने दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास धरणे आंदोलन केले हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या आंदोलन कर्त्यांच्या मागण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच त्यांचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) :(१) हे खरे आहे.

- (२) व (३) सदर प्रकरणी उपायुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी समिती नेमण्यात आली आहे.

**तत्कालीन शिक्षणाधिकारी(माध्यमिक), जिल्हा परिषद वाशिम
यांच्या विरुद्धच्या विभागीय चौकशीबाबत**

(९) १०२९९० (०६-०१-२०१८). श्री. प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) श्री. व्ही. जी. लबडे, तत्कालीन शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद वाशिम यांचेविरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, श्री. व्ही. जी. लबडे, तत्कालीन शिक्षणाधिकारी(माध्यमिक), जिल्हा परिषद वाशिम यांचेविरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यात आलेला असतांना देखील त्यांना निलंबित करण्यात आलेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान दोषारोप पत्र बजाविल्यानंतर ८ महिन्यांनी चौकशी अधिकारी नेमण्यास झालेल्या विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२५-०१-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

तत्कालीन विभागीय उपसंचालकांनी गुन्हे नोंदविल्याचे शासनास नंतर आढळून आले.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) नियम ८ खाली चौकशी अधिकारी नेमण्यास ८ महिन्यांचा कालावधी प्रशासकीय कारणात्सव लागला आहे.

राज्यातील पोलिसांच्या पाल्यांना दहावीपर्यंत मोफत शिक्षण देण्याबाबत

(१०) १०५९८७ (०६-०४-२०१८). श्री. मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील पोलिसांच्या पाल्यांना दहावीपर्यंत मोफत शिक्षण देण्याचा प्रस्ताव गृहमंत्रालय आणि शिक्षण मंत्रालयाकडे पाठविला असल्याची माहिती माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान राज्याचे पोलिस महासंचालक श्री. सतिश माथुर यांनी दिली हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचा प्रस्ताव गृहमंत्रालय आणि शिक्षण मंत्रालयाकडे प्राप्त झाला आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रस्तावावर शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे, त्यांचे स्वरूप काय आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२३-०१-२०१९) : (१) व (२) व (३) राज्यातील पोलिसांच्या पाल्यांना दहावीपर्यंत मोफत शिक्षण देण्याबाबतची मागणी प्राप्त झालेली नाही.

सद्यःस्थितीत शालेय शिक्षण विभागाच्या दिनांक १३ जून, १९९६ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील मान्यता प्राप्त अशासकीय अनुदानित व विनाअनुदानित शिक्षण संस्थामधील मुलांना इयत्ता १ ली ते १० पर्यंतचे शिक्षण प्रमाणित दराने मोफत देण्यात येते, दिनांक ६ फेब्रुवारी, १९८७ च्या शासन निर्णयान्वये इयत्ता १ ली ते इयत्ता १२ वी पर्यंतचे शिक्षण मुलींना प्रमाणित दराने मोफत दिले जाते. सदर योजनांचा लाभ राज्यातील पोलिसांच्या पाल्यांना ही होतो. तसेच दि. २३.०१.२००९ व दि.२७.०७.२००९ च्या शासन निर्णयानुसार आंतकवादी/नक्षलवादीविरोधी हल्ल्यात मृत वा जखमी झालेल्या पोलिस अधिकारी / कर्मचा-यांच्या पाल्यांना मोफत शिक्षणाची सवलत देण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विद्यार्थी व शिक्षक प्रमाणानुसार पदे अतिरिक्त झाली असल्याबाबत

(११) १०९१४७ (०६-०४-२०१८) श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

वि.स. ५३४ (८)

- (१) राज्यात शिक्षण हक्क कायद्याची अंमलबजावणी सुरु झाल्यानंतर सन २०१३-१४ मध्ये इयत्ता ५ वी मध्ये ३० विद्यार्थी, इयत्ता ६ वी ते ८ वी मध्ये ३५ विद्यार्थी व इयत्ता ९ वी व १० मध्ये ४० विद्यार्थी व शिक्षक प्रमाणानुसार शिक्षकांची पदे अतिरिक्त झालेली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ज्या शाळांची विद्यार्थी संख्येनुसार पदांची वाढ झालेली आहे ती संख्या मान्यतेनुसार वाढवून दिली जात नाही हे ही खरे हे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार उक्त शाळेत शिक्षण हक्क कायद्यानुसार शिक्षकांच्या पदांना मंजूरी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) (१) हे खरे आहे.

- (२) होय हे खरे आहे.
- (३) अतिरिक्त शिक्षकांच्या समायोजनाने पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या नेमणूकीच्या प्रस्तावाबाबत.

(१२) १०९१५१ (०६-०४-२०१८). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयातील सन २०१४ पूर्वी नेमणूक करण्यात आलेल्या अतिरिक्त शिक्षक नाहीत अशा कर्मचा-यांच्या नेमणूकीचे प्रस्ताव माहे जुलै, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान मागविण्यात आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचे प्रस्ताव मा.शिक्षण संचालक यांच्याकडे प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार उक्त प्रलंबित प्रस्ताव तसेच कर्मचा-यांच्या नेमणूकीबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) राज्यातील उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये दिनांक ०२ मे, २०१२ नंतर ना-हरकत प्रमाणपत्र न घेता नियुक्त केलेल्या शिक्षकांना वैयक्तिक मान्यता देण्याबाबतचा धोरणात्मक निर्णय दि.१३ मार्च, २०१८ रोजी घेण्यात आला आहे व त्यानुषंगाने संबंधित संचालक व उपसंचालकांना कळविण्यात आलेले आहे.

राज्यातील शाळांमध्ये सहाय्यक परिचर व ग्रंथपाल यांच्या नियुक्तीबाबत

(१३) १०९२७३ (०६-०४-२०१८) श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शाळांमध्ये प्रयोगशाळा सहाय्यक परिचर आणि ग्रंथपाल नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असून शैक्षणिक गुणवत्तेवर मोठ्या प्रमाणात परिणाम होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने शिक्षकेतर आकृतीबंधाबाबत दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१५ अन्वये नियुक्त समितीच्या व अहवालातील शिफारशीबाबत चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार सदर कर्मचारी भरतीबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांकरिता शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांसाठी सुधारित आकृतीबंधाचा शासन निर्णय दिनांक २८/०१/२०१९ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

जेएनपीटी वसाहतीमधील कार्यरत असणारे सेंट मेरीज जेएनपीटी विद्यालय बंद करण्यात येणार असल्याबाबत

(१४) १०९९४६ (०६-०४-२०१८) श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जेएनपीटी वसाहतीमधील गत १५ वर्ष कार्यरत असणारे सेंट मेरीज जेएनपीटी विद्यालय हे सन २०१८ पासून बंद करण्यात येणार असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील विद्यालय बंद करण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार उक्त विद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०१-०२-२०१९) :(१) अंशतः खरे आहे .

(२) काही पालकांच्या सततच्या त्रासाला कंटाळून संस्थेने शाळा बंद करण्याचा निर्णय घेतला होता.

(३) बहुतांश पालकांच्या आग्रहास्तव व मुलांच्या भविष्याचा विचार करून शाळा सुरु ठेवण्याचा निर्णय शाळेच्या संस्थेने घेतला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शालेय शिक्षण विभागातील शारीरिक शिक्षण आणि कला यांच्या तासिका कमी केल्याबाबत.

(१५) ११०६६० (०६-०४-२०१८). सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:-

(१) राज्यात शारीरिक शिक्षण आणि कला यांच्या तासिका कमी केल्यावरून महाराष्ट्रभर आंदोलन केल्याचे तर चार तासिकाऐवजी त्या दोन तासावर आणण्याच्या शासनाच्या निर्णयामुळे 'फुटबाल' वन मिलियन' या उपक्रमावर शिक्षकांनी बहिष्कार घातला होता हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुलांचा कल बहुतांशी टी.व्ही, संगणक, मोबाईल याकडे असून या मुलामधील लठ्ठपणा, स्थूलपणा, मधुमेह यांचे प्रमाण वाढत चालल्याने त्यावर उपाय हा केवळ आहार बदलणे हा नसून त्याला शारीरिक व मानसिक व्यायामाची जोड देणे हादेखील आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास,शालेय स्तरावरील खेळांचा मुलांच्या आरोग्याच्या, शारीरिक व मानसिक वाढीच्या दृष्टीने शारीरिक शिक्षणाच्या तासिका बाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

(३) शारीरिक विषयांच्या तासिकांमध्ये सुधारणा करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वसई (जि.पालघर) तालुक्यातील अनधिकृत शाळांबाबत

(१६) ११२३४५ (०६-०४-२०१८) श्री.पास्कल धनारे (डहाणू) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसई (जि. पालघर) तालुक्यात ४३ शाळा या अनधिकृत असल्याची बाब शिक्षण विभाग पंचायत समिती, वसई यांनी अधिकृत रित्या जाहीर केली हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क आधिनियम, २००९ मधील कलम १८(५) अन्वये अनधिकृत शाळा बंद करून संस्था चालकांकडून दंडात्मक रक्कम वसूल करण्याची तरतूद आहे हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, वसई तालुक्यातील अनधिकृत शाळा बंद करून शासनाची आणि पालक/विद्यार्थी यांची फसवणूक केल्याप्रकरणी संबंधित संस्था चालकांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा.मंत्री शालेय शिक्षण यांच्या कडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार सदर मागणीच्या अनुषंगाने संबंधित संस्था चालकांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०१-०२-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय.

(३) याबाबतचे निवेदन प्राप्त झालेले नाही

(४) पालकांनी विद्यार्थ्यांसाठी अनधिकृत शाळेत प्रवेश घेऊ नये या करिता दैनिक वृत्तपत्रांमध्ये जाहिर सूचना प्रसिध्दी देण्यात आलेली आहे. तसेच अनधिकृत शाळांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली असून याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आमेणी (ता.शाहुवाडी जि.कोल्हापूर) येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक
शाळेत शिक्षकांची नेमणूक करण्याबाबत**

(१७) ११३००४ (०६-०४-२०१८) श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहुवाडी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आमेणी (ता.शाहुवाडी जि.कोल्हापूर) येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत सात वर्ग असून ८५ विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आमेणी येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत ८५ विद्यार्थ्यांसाठी केवळ एक शिक्षक कार्यरत आहे हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एकमेव शिक्षकांना सात वर्ग सांभाळणे त्रासदायक जात असून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीवर परिणाम होत आहे हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार आमेणी ता.शाहुवाडी जि.कोल्हापूर येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत शिक्षकांची नेमणूक करण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) प्रस्तुत शाळेत ३ पर्यायी शिक्षकांची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अल्पसंख्याक संस्था संचालित श्रीमती सी.बी.आदर्श विद्या मंदिर हायस्कूल (जि.नागपूर)
येथील शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना वैयक्तिक मान्यता मिळण्याबाबत.**

(१८) ११४०८० (०६-०४-२०१८) श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अल्पसंख्याक संस्था संचालित श्रीमती सी.बी.आदर्श विद्या मंदिर हायस्कूल (जि.नागपूर) येथील शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना वैयक्तिक मान्यता मिळण्याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी मा. मंत्री शालेय शिक्षण विभाग, यांना दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०२७ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन दिले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारण काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) (१), (२) व (३) सदर निवेदन शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य पुणे यांचेकडे आवश्यक कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात आले आहे.

राज्यातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पद भरतीबाबतच्या आकृतीबंधास मान्यता मिळण्याबाबत

(१९) ११४२३६ (०६-०४-२०१८) श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पद भरतीबाबतच्या आकृतीबंधास मान्यता नसल्याने शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीवर निर्बंध घालण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या आकृतीबंधास मान्यता मिळणेकरिता आवश्यक त्रुटीची पुर्तता करून प्रस्ताव वित्त विभागास सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय असल्यास, सदरहू प्रस्तावास मान्यता देऊन शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची भरती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांकरिता शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांसाठी सुधारित आकृतीबंधाचा शासन निर्णय दिनांक २८/०१/२०१९ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

तत्कालिन शिक्षण अधिकारी, धुळे यांनी केलेल्या शिक्षकांच्या नियमबाह्य नियुक्त्याबाबत.

(२०) ११४५०२ (०६-०४-२०१८). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नंदुरबार जिल्ह्यातील प्रभारी शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक) यांनी सन २००९ ते २०१७ या कालावधीत धुळे जिल्ह्यात कार्यरत असताना आरक्षण डावलून ५१ शिक्षकांना नियमबाह्य मान्यता दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शिक्षण उप संचालक, नाशिक विभाग, नाशिक यांनी पत्र क्र.शिउसं/नावि/माध्य./सस/२०१७/१८४३० दि.०६.१०.२०१७ या पत्रान्वये खुलासा मागितला होता, हे देखील खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधित शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक) यांचेविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) संबंधित शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांचेकडून खुलासा प्राप्त झालेला नसल्यामुळे अद्याप प्राथमिक चौकशीचे काम पूर्ण झालेले नाही.

राज्यातील आर्थिक दुर्बल व वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांच्या
शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्याबाबत

(२१) ११७१६९ (२३-०७-२०१८). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.महेश चौधुले (भिवंडी पश्चिम), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर) : : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने २५ टक्के कोटया अंतर्गत खासगी शाळांत शिकणा-या आर्थिक दुर्बल व वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्क परताव्याची गत ४ वर्षांपासूनची थकित

असलेली रूपये १२०० कोटी रक्कम अद्याप उपलब्ध करून न दिल्यामुळे राज्यातील ८ हजार खासगी शाळांनी दिनांक ७ एप्रिल २०१८ रोजी वा त्यासुमारास 'फेडरेशन ऑफ स्कूल ऑफ महाराष्ट्र' या संघटने तर्फे बंद पाळून आंदोलन केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच उक्त शिक्षण हक्क कायद्यानुसार (आरटीई) २५ टक्के राखीव जागांवरील प्रवेश लॉटरी पद्धतीने सरकारकडून काढण्यात येत असून या जागांवर प्रवेश देण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांची फी सरकारकडून शाळांना देण्यात येत असून गत अनेक वर्षांत शाळांना शासनाकडून फीचा परतावा मिळाला नसल्याने शाळांनी आरटीईमधून प्रवेश देणार नसल्याची भूमिका घेतल्याचे तर अनेक शाळांकडून शुल्कवाढ केली जात असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) तसेच शिक्षणाच्या अधिकार कायद्यांतर्गत (आरटीई) प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्कासाठी शासनाकडून १५४.२० कोटी रूपये उपलब्ध करून देण्यात आले असून उरलेल्या १४८ कोटी रूपयांची अर्थसंकल्पात तरतूद केली असल्याने उक्त १४८ कोटी रूपयांपैकी माहे जून, २०१८ अखेरपर्यंत किती रक्कम शैक्षणिक शुल्कासाठी उपलब्ध करून देण्यात आली व अद्याप किती रक्कम देणे बाकी आहे,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार सदरहू शाळांची थकित अनुदानाची रक्कम उपलब्ध करून देण्याबाबत व मुलांना प्रवेश मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय?

श्री. विनोद तावडे (२३-०१-२०१९) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

(३) सन २०१६-१७ पर्यंतची एकूण थकित शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती रु.३०२.४८ कोटी इतकी होती व सदर रक्कम वितरित करण्यात आली आहे. तसेच सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षात दि.२७/१२/२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये रु.१०५ कोटी इतका निधी क्षेत्रिय यंत्रणेस वितरित करण्यात आला आहे.

(४) व (५) प्रश्न उदभवत नाही.

अकरावीच्या ऑनलाईन प्रवेशासाठीची पुस्तिका आणि नमूना अर्जाच्या तफावतीबाबत

(२२) ११८९७३ (२३-०७-२०१८). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.नारायण कुचे (बदनापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाच्या शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाने छापलेल्या इयत्ता अकरावीच्या ऑनलाईन प्रवेशासाठीची संपूर्ण माहिती असलेली पुस्तिका आणि नमूना अर्ज याची किंमत मुंबई आणि अन्य विभागात वेगवेगळी असल्याचे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबईसाठी २५० अन्य विभागांसाठी दीडशे रुपये असे त्याचे शुल्कआहे, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. ५३४ (१५)

- (३) असल्यास, ही पुस्तके मुंबईत महाग देण्याची कारणे काय आहेत,
(४) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय, असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय व त्यानुसार ही तफावत दूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (१९-०१-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

- (३) व (४) पुस्तकावर छापलेली किंमत ही पुस्तिकेची किंमत नसून ते प्रवेश प्रक्रिया शुल्क आहे. इतर विभागांच्या तुलनेत मुंबई क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांची संख्या जास्त आहे.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील जिल्ह्यांमधील जिल्हापरिषदेच्या व महापालिकेच्या
शाळांची गुणवत्ता वाढविण्याबाबत**

(२३) ११९४५६ (२३-०७-२०१८) श्री.राजु तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात गत काही वर्षांत खाजगी शाळांची संख्या वाढली असली तरी एनसीईआरटी तर्फे करण्यात आलेल्या सर्वेक्षणात औरंगाबाद जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद, महापालिका शाळांची गुणवत्ता खाजगी शाळांच्या तुलनेत अधिक असल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार औरंगाबाद जिल्ह्याप्रमाणे राज्यातील अन्य जिल्ह्यांमध्ये जिल्हा परिषद, महापालिका शाळांची गुणवत्ता वाढविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) मुलभूत वाचन प्रशिक्षण, शाळा सिध्दी, शिक्षणाची वारी, गणिताचार्य भास्कराचार्य गणित समृद्धी कार्यक्रम मुलभूत वाचन क्षमता विकास प्रशिक्षण, गणित संबोध कार्यशाळा इ. कार्यक्रमांतर्गत शिक्षकांचे प्रशिक्षण घेण्यात येतात. तसेच राज्यस्तरावर अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित प्रश्नपेढीचे विकसन केले आहे .
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना कॅशलेस आरोग्य योजना लागू करण्याबाबत

(२४) ११९७६० (२३-०७-२०१८) श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.न्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांना कॅशलेस आरोग्य योजना लागू करावी अशी मागणी शिक्षक परिषदेने अनेकदा शासनाकडे केली होती त्यानुसार राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांना कॅशलेस आरोग्य योजना दिनांक १ एप्रिल पासून सुरु करण्यात येईल अशी घोषणा मा.शिक्षण मंत्री यांनी केली होती हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त योजनेची अंमलबजावणी करण्यात आली नसल्याने शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांमध्ये नाराजीची भावना निर्माण झाली आहे हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कॅशलेस योजना लागू करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०८-०२-२०१९) : (१) होय,

- (२) व (३) राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना कॅशलेस आरोग्य योजना लागू करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासन स्तरावर विचाराधीन आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील साक्षर भारत योजनेतील प्रेरक व प्रेरीकांचे मानधन देण्याबाबत

(२५) १२२२६३ (२३-०७-२०१८) श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यामध्ये साक्षर भारत योजनेअंतर्गत कार्यरत असलेल्या प्रेरक व प्रेरीका यांना गत ३८ महिन्यांपासूनचे मानधन देण्यात आलेले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील प्रेरक व प्रेरीका यांनी मानधन मिळण्यासाठी अनुक्रमे माहे ऑक्टोबर २०१६ मध्ये आझाद मैदान मुंबई, माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये मा. शिक्षण संचालक, पुणे येथे

वि.स. ५३४ (१७)

तसेच माहे, जुलै २०१७ मध्ये वा त्या दरम्यान जिल्हा परिषद .उस्मानाबाद येथे आंदोलन केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार गत ३८ महिन्यांपासून मानधन न मिळाल्याने उपासमारीची वेळ आलेल्या प्रेरक व प्रेरीकांना त्यांचे मानधन देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१), (२) व (३) केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त न झाल्याने देयके प्रलंबित आहेत. निधीसाठी केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

मुंबईतील अनेक महाविद्यालयात कॉमर्सच्या विद्यार्थ्यांना
मराठीतून प्रश्नपत्रिका मिळत नसल्याबाबत.

(२६) १२२४७४ (२३-०७-२०१८). श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विद्यार्थ्यांना मराठीत परीक्षा देण्याची कायद्याने परवानगी असतानाही मुंबईतील गोरेगांव ते दहिसरपर्यंत अनेक महाविद्यालयांत कॉमर्सच्या विद्यार्थ्यांना जाणीवपूर्वक इंग्रजीतील प्रश्नपत्रिका देण्यात आल्याचे माहे एप्रिल-२०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार महाविद्यालयात मराठी विषयाची होत असलेली गळचेपीची दखल घेऊन संबंधित महाविद्यालयावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०१-०२-२०१९) :(१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली येथील जिल्हा परिषदेच्या शिक्षकांना जुनी पेन्शन लागू करण्याबाबत

(२७) १२३८७९ (३०-०७-२०१८) श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

वि.स. ५३४ (१८)

- (१) सांगली येथील जिल्हा परिषदेच्या शिक्षकांनी जुनी हक्काची पेन्शन लागू व्हावी, या मागणीकरीता जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर माहे एप्रिल २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान आंदोलन केले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर मागणीनुसार शिक्षकांच्या जुनी हक्काची पेन्शन लागू करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. विनोद तावडे (२३-०१-२०१९) :** (१) होय, हे खरे आहे.
(२) प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद मंडळातील शिक्षण उपसंचालक यांनी केलेली अनियमितता

(२८) १२४४२५ (२३-०७-२०१८). श्री.संजय शिरसाट (औरंगाबाद पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद मंडळामध्ये उपसंचालक शिक्षण औरंगाबाद यांनी सन २०११ ते २०१४ या कालावधीमध्ये मोठया प्रमाणात अनियमितता केली असल्याने याबाबत आयुक्त शिक्षण, पूणे यांनी चौकशी केली असून यामध्ये अनियमितता झाली असल्याचे सिध्द झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास,याबाबत तत्कालीन शिक्षण उपसंचालक औरंगाबाद यांना निलंबित केले होते, हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, किती संस्थानी नियमबाहय नियुक्त्या केल्या आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

- श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) :** (१) होय, हे खरे आहे,
(२) होय, हे खरे आहे,
(३) श्री. डेरे यांचेविरुध्द सुरु असलेल्या विभागीय चौकशी प्रकरणात एकूण १२ संस्थांनी तर श्री. बानाटे यांच्याविरुध्द ८ संस्थांनी नियमबाहय नियुक्त्या दिलेल्या आहेत.
(४) व (५) होय,
१) श्री. सुखदेव डेरे, तत्कालीन शिक्षण उप संचालक, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद यांच्या विरुध्द विभागीय चौकशीची कार्यवाही चालू आहे.
२) श्री. सुधाकर बानाटे, तत्का. सहाय्यक संचालक, औरंगाबाद तथा से.नि. विभागीय शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद यांच्या विरुध्द शिस्तभंगविषयक योग्य ती कार्यवाही करण्यात येत आहे.

राज्यात 'डिजिटल शाळा' उपक्रमात येत असलेल्या तांत्रिक अडचणी दूर करणेबाबत.

(२९) १२६५९८ (०६-१२-२०१८). श्री.अमल महाडीक (कोल्हापूर दक्षिण), श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विद्यार्थ्यांना स्मार्ट एज्युकेशन देण्यासाठी शाळा डीजीटलाइज करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून या या उपक्रमाचा विद्यार्थ्यांना खूप मोठ्या प्रमाणात फायदा होत असून या आधुनिक शिक्षण पद्धतीचा वापर प्रभावीपणे कसा करायचा याचे नेमके प्रशिक्षण दिले गेले नसल्याने तसेच प्रशिक्षित शिक्षकांचा अभाव व दुर्गमभागातील वाड्या वस्त्यातील इंटरनेट ची असलेली असुविधा अशा तांत्रिक समस्या निर्माण झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील इयत्ता पहिलीच्या व आठवीच्या एक लाख सहा हजार शाळांमधील शिक्षकांना दिनांक २४ ते २६,२७,२९ सप्टेंबर,दरम्यान व्हर्चुअल पध्दतीने शैक्षणिक वाहिनीच्या (डीडी डायरेक्ट फ्रीडीटीएच) प्रक्षेपणाद्वारे प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) तसेच, राज्यात केवळ ६३ हजार शाळा डिजिटल झाल्या असून अनेक शाळांमध्ये व्हर्चुअल प्रशिक्षणाची आणि मोबाईल नेटवर्कची व्यवस्थाच नाही, हेही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, इयत्ता पहिली आणि आठवीसाठी पुनर्रचित अभ्यासक्रम लागू होवून चार महिन्यांचा कालावधी लोटला असतांना शिक्षण विभागाने प्रशिक्षण देण्याचा निर्णय घेण्यामागची कारणे काय आहेत,

(५) तसेच, शासन राज्यातील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांमध्ये ई-लर्निंग सुविधा प्रभावीपणे राबविण्यासाठी काही उपाययोजना करणार आहे काय,

(६) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) केंद्र स्तरीय परिषदामधून सुरवातीस प्रशिक्षण दिले होते .परंतु मोफत सुविधा उपलब्ध होत असल्याने राज्यस्तरीय तज्ञांच्या ज्ञानाचा प्रत्यक्ष फायदा मिळण्याच्या हेतूने हे प्रशिक्षण आयोजित केले होते.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अर्धवेळ ग्रंथपालांना पूर्णवेळ ग्रंथपालाचा दर्जा देण्याबाबत

(३०) १२६९४५ (०४-१२-२०१८). श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील खासगी अनुदानित शाळांमध्ये २४०९ पूर्णवेळ ग्रंथपाल व २३२२ अर्धवेळ ग्रंथपाल कार्यरत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने अर्धवेळ ग्रंथपालांना सेवा संरक्षण नसल्याने त्यांना पूर्णवेळ ग्रंथपालाचा दर्जा देण्याचा निर्णय घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सांगली जिल्ह्यातील कुरुळप येथील खासगी अनुदानित शाळांमधील १६४५ पैकी केवळ ६०० अर्धवेळ ग्रंथपालांनाच सेवाज्येष्ठतेनुसार पूर्णवेळ करण्याचा निर्णय घेतला उर्वरित अर्धवेळ ग्रंथपालांची सेवासमाप्त होत आली तरीही त्यांना पूर्णवेळ करण्यात आलेले नाही, हेही खरे आहे काय,
- (४) तसेच, राज्यात अनेक ग्रंथपाल पूर्णवेळ च्या प्रतिकेत आहेत, हेही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच याचे स्वरूप काय आहेत,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१), (२), (३), (४), (५) व (६) राज्यातील खासगी अनुदानित शाळांतील अर्धवेळ ग्रंथपाल यांचे पूर्णवेळ ग्रंथपाल पदी उन्नयन करण्याबाबतचा शासन निर्णय दि. ०१.०९.२०१८ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

राज्यातील प्राथमिक शाळांमध्ये शेती या विषयाचा अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट करण्याबाबत.

(३१) १२६९७५ (०६-१२-२०१८). श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील सर्व प्राथमिक शाळांमध्ये शेती या विषयाचा अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट करण्याबाबत विविध संघटनाने शासनाला तसेच मा. राज्यपाल महोदयांना दिनांक २६ जून २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार ज्वारी, भाजीपाला व मिरची या पिकांबाबत शेतक-यांच्या हितासाठी शेतीविषयक अभ्यासक्रमात समाविष्ट करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत? तसेच याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे,

श्री. विनोद तावडे (२५-०१-२०१९) : (१) होय,हे खरे आहे.

(२) होय,

ज्वारी,बाजरी तसेच भाजीपाला इत्यादी पिकांबाबत इयत्ता ३ री ते इयत्ता ५ वी च्या "परिसर अभ्यास" तसेच इयत्ता ६ वी व इयत्ता ७ वी सामान्य विज्ञान, इयत्ता ६ वी भूगोल या विषयांच्या पाठ्यपुस्तकांमध्ये समावेश केला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील समग्र शिक्षा अभियान आंतरराष्ट्रीय ओजस शाळा सुरु करण्याबाबत

(३२) १२७२४२ (०४-१२-२०१८). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विविध शैक्षणिक उणिवांवर बोट ठेवत केंद्र सरकारने समग्र शिक्षा अभियानासाठी २ हजार ४८१ कोटी ९४ लाखाचा आराखडा मंजूर केला आहे हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, शासनाने राज्यामध्ये सन २०१८-१९ मध्ये १३ आंतरराष्ट्रीय ओजस शाळा सुरु करण्याचा निर्णय घेतला आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, तसेच उक्त आराखड्याचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे,व यावर कधीपर्यंत अंमलबजावणी होणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) होय.

(२) होय.

(३) राज्यात १३ ओजस शाळा निवडण्यात आल्या असून पुढील कार्यवाही सुरु आहे. समग्र शिक्षाच्या आराखड्यामध्ये प्राथमिक शिक्षण, माध्यमिक शिक्षण व शिक्षक शिक्षण यांचा समावेश आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षक ऑनलाईन प्रक्रियेत अनियमितता करणा-यांवर कारवाई करण्याबाबत

(३३) १२७५०१ (०६-१२-२०१८). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शिक्षक पुरस्कारांच्या प्रक्रियेत पारदर्शकता यावी या उद्देशाने सुरु करण्यात आलेल्या ऑनलाईन प्रक्रियेत यावर्षी मोठ्या प्रमाणात अनियमितता झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ऑनलाईन प्रक्रिया सुरु करण्यापूर्वी काढण्यात आलेल्या शासन निर्णयातील नियम व प्रत्यक्ष पुरस्कार देताना पाळण्यात आलेले नियम हे पूर्णतः वेगळे असल्याने एकूणच ही प्रक्रिया पूर्णपणे चुकीच्या पध्दतीने झाल्याचा आरोप टीचर डेमोक्रेटिक फ्रंटचे अध्यक्षानी केला असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने शिक्षक पुरस्कारांच्या ऑनलाईन प्रक्रियेत अनियमितता करणा-यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०४-०२-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही, असे निवेदन प्राप्त झालेले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उदभवत नाही.

कोथरुड (जि.पुणे) येथील एमआयटी या संस्थेअंतर्गत असलेल्या शाळांनी तयार केलेल्या

डायरीतील आक्षेपार्ह मजकूराबाबत

(३४) १२७९८२ (०४-१२-२०१८) श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोथरुड (जि.पुणे) येथील एमआयटी या संस्थेअंतर्गत असलेल्या शाळांनी शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ साठी तयार केलेली डायरी आणि डायरी मधील अनावश्यक कलमे, प्रतिज्ञापत्रे, आक्षेपार्ह मजकूर तसेच गंभीर आक्षेपार्ह बाबीच्या संदर्भात विद्यार्थ्यांसह पालकांत तीव्र असंतोष पसरलेला असतांनाही या प्रकरणी सदर शाळेच्या व्यवस्थापनासह संचालकावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नसल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, या प्रकरणी लोकप्रतिनिधींनी दिलेल्या निवेदनास मा. शिक्षण मंत्री यांनी महाराष्ट्र खाजगी शाळा (सेवेच्या शर्ती) १९८१ मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे असे म्हटले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय असल्यास, त्यानुसार संबधितावर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२४-०१-२०१९) : (१), (२) व (३) सदर शाळेच्या प्रशासनाकडून डायरीतील सूचना तात्काळ मागे घेण्यात आल्या असून त्याबाबत शाळा प्रशासनाने निवेदन प्रसिध्द केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंधुदुर्ग, (जि.सिंधुदुर्ग) जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागामध्ये प्राथमिक, माध्यमिक शिक्षणाच्या सोयीसुविधासाठी प्राप्त झालेल्या निधीबाबत

(३५) १२८०३७ (०४-१२-२०१८) श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदुर्ग (जि.सिंधुदुर्ग) जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभाग, यांचेकडे सन २००८ - २००९ ते सन २०१७ - २०१८ या आर्थिक वर्षात प्राथमिक, माध्यमिक शिक्षणाच्या विविध प्रकारच्या सोयीसुविधासाठी (आस्थापना व कार्यालयीन खर्च वगळून) शासनाकडून प्रतिवर्षी किती निधी प्राप्त झाला आहे,

(२) असल्यास, आर्थिक वर्षात प्राप्त झालेल्या सदरहू निधीतून उपरोक्त कामासाठी प्रत्यक्षात प्रतिवर्षी किती रक्कम खर्च करण्यात आला आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त कामासाठी कोट्यावधी रुपये प्राप्त झालेले असतानाही जिल्हा परिषद, शिक्षण विभागाकडून अनेक कामे झालेली नसल्यामुळे प्रतिवर्षी मोठ्याप्रमाणात प्राप्त झालेल्या निधीपैकी कोट्यावधी निधी शासनाकडे परत पाठविण्यात आलेला आहे, हेही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, जिल्हा परिषद सिंधुदुर्ग, शिक्षण विभाग यांचेकडे उपरोक्त विविध शिक्षण विषयक सोयी सुविधांच्या कामासाठी प्राप्त झालेला निधी संपूर्णतः खर्च न होण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, व त्यानुसार विविध शिक्षण विषयक सोयी सुविधांच्या कामासाठी प्राप्त झालेला निधी योग्य त्या प्रमाणात खर्च न झाल्यामुळे प्रतिवर्षी शासनाकडे निधी परत करावा लागल्याप्रकरणी संबंधितावर जबाबदारी निश्चित करून त्यांच्याविरोधात कोणती कारवाई करण्यात आली वा करण्यात येत आहे,नसल्यास, विलबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२९-०१-२०१९) : (१) व (२) सन २००८-०९ ते २०१७-२०१८ या कालावधीकरीता सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषद, शिक्षण विभागासाठी प्राप्त निधी, खर्च निधी व शिल्लक निधी याबाबतचा तपशील खालीलप्रमाणे:- (रु.लाखात)

अ. क्र.	वर्ष	प्राप्त निधी	खर्च निधी	शिल्लक निधी	टक्केवारी
१	२००८-०९	१४२८.१३	१२८९.८२	१३८.३१	९०%
२	२००९-१०	१७७१.२०	१५८९.९३	१८१.२७	९०%

वि.स. ५३४ (२४)

३	२०१०-११	२०९१.७८	२०५४.२९	३७.४९	९८%
४	२०११-१२	२४११.५२	२२३९.७८	१७१.७४	९३%
५	२०१२-१३	२६८७.९९	२६०५.६	८२.३९	९७%
६	२०१३-१४	१३३६.३	११६६.८२	१६९.४८	८७%
७	२०१४-१५	१३३८	११७३.६६	१६४.३४	८८%
८	२०१५-१६	१२७९.३२	१०३०.२५	२४९.०७	८१%
९	२०१६-१७	१४३१.८६	११८३.५४	२४८.३२	८३%
१०	२०१७-१८	१४७१.४६	११७६.३७	२९५.०९	८०%
	एकूण	१७२४७.५६	१५५१०.०५९	१७३७.५०	९०%

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात विविध योजनांतर्गत विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी
शिष्यवृत्तीची रक्कम अदा करण्याबाबत**

(३६) १२८१२६ (०४-१२-२०१८) श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.शामराव उर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात विविध योजनांतर्गत शिष्यवृत्ती दिली जात असूनही तीन महिन्यांपासून अनेक विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील शिष्यवृत्तीची रक्कम मिळालेली नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, शिष्यवृत्तीची परिक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या संख्या घटत असतानाच, सन २०१६ मध्ये शिष्यवृत्तीसाठी पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती मिळाली नसल्याने गेल्या वर्षभरापासून विद्यार्थी शिष्यवृत्ती मिळण्याच्या प्रतीक्षेत असून पालकांनी शिक्षण विभागाकडे वारंवार संपर्क साधूनही काहीच प्रतिसाद मिळालेला नाही, हेही खरे आहे काय,

(३) तसेच, महाडीबीटीने नेमलेल्या सॉफ्टवेअर कंपनीच्या अकार्यक्षमतेमुळे सन २०१८-२०१९ या शैक्षणिक वर्षातील मॅट्रिकोत्तर अभ्यासक्रमाचे प्रवेशित विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम तसेच अनुदान देखील मिळाले नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच, राज्यात पाचवी आणि आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती परिक्षांचे आयोजन करण्यात येत असल्याने ग्रामीण भागात शिष्यवृत्तीचे वर्ग घेण्यासाठी लागणाऱ्या तज्ञ शिक्षकांचा अभाव, शहरी भागात विविध स्पर्धा परिक्षा देण्याकडे पालक व विद्यार्थ्यांचा

वि.स. ५३४ (२५)

असलेला कल, शिष्यवृत्तीची मिळणारी तुटपुंजी रक्कम इत्यादी कारणामुळे शिष्यवृत्तीची परिक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या संख्येमध्ये लक्षणीय घट झाली आहे, हेही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षांचे थकित थकीत अनुदानासह शिष्यवृत्ती वेळेत मिळण्याबाबत व शिष्यवृत्तीच्या परिक्षांकडे विद्यार्थ्यांचा कल वाढविण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली, तसेच संबंधित अकार्यक्षम सॉफ्टवेअर कंपनीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत.

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

(४) अंशतः खरे आहे.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जिल्हा परिषदेच्या सर्व शाळांमधील विद्यार्थ्यांना मा. पंतप्रधान यांच्या जीवनावर आधारीत लघुपट पाहण्याची सक्ती केल्याबाबत

(३७) १२८१६६ (०४-१२-२०१८) श्री.हसन मुश्रीफ (कागल) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भारताचे मा. पंतप्रधान श्री.नरेंद्र मोदी यांच्या जीवनावर आधारीत लघुपट सर्व जिल्हा परिषद तसेच महानगरपालिकांच्या शाळांमध्ये सक्तीने दाखविण्याबाबतचा निर्णय दिनांक १८ सप्टेंबर २०१८ रोजी वा त्यासुमारास घेण्यात आला असून त्याबाबतचे आदेश शासनाने दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१८ रोजी काढले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या लघुपटाच्या प्रक्षेपणासाठी लॅपटॉप किंवा डेस्कटॉप कॉम्प्युटरची सोय शाळांनीच करावयाची असून किमान १ एमबीपीएस वेग असलेले इंटरनेट जोडणी करणे आवश्यक आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा. पंतप्रधानांच्या जीवनावर आधारीत लघुपट सक्तीने दाखविण्याची कारणे काय आहेत, तसेच याबाबत विद्यार्थ्यांच्या तसेच शिक्षकांच्या भावना लक्षात घेण्यात आल्या होत्या काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०१-०२-२०१९) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्हयातील प्राथमिक पे युनिट कार्यालयाची दुरवस्था झाल्याबाबत

(३८) १२८८८७ (०५-१२-२०१८) श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्हयातील खाजगी शाळेतील शिक्षकांची कोटयवधी रुपयांची देयके मंजूर करणा-या प्राथमिक पे युनिट कार्यालयाची दुरवस्था झाली असुन कौदट वातावरण व जीर्ण झालेल्या एका कक्षातून या संपूर्ण जिल्हयाचा कारभार चालत असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आर्थिक देयके मंजूर करणा-या या कार्यालयाला त्याचा हिशोब दिर्घकाळ सांभाळून ठेवावा लागत असला तरी सदर कामकाज करीत असलेल्या कक्षात कुठेही व कशाही पडलेल्या संचिका, छतातून गळणारे पाणी तसेच खाजगी शाळेतील शिक्षकांच्या वेतनाचा लेखाजोगा इतरस्त्र पडलेला असुन अधिकारी व कर्मचारी यांना कार्यालयीन कक्षात बसणे जिकिरिचे झाले असून पावसाळ्यात या कार्यालयात येणाऱ्यांना चिखलातून यावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास,याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (३०-०१-२०१९) :(१) व (२) वेतन व भविष्य निर्वाह पथक, नांदेड हे

जिल्हा परिषद प्रशालेच्या परिसरातील एका कक्षात सुरु असून सदर जागेमध्ये स्वतंत्र अभिलेख कक्ष तयार करण्यात आलेला आहे. तसेच उर्वरित जागेमध्ये कार्यालयीन कामकाज केले जाते. तसेच कार्यालयात येण्यासाठीच्या मार्गात चिखल नसून कार्यालयाची इमारत स्वच्छ आहे. तसेच कार्यालयात स्वच्छ हवा व पुरेसा सूर्यप्रकाश उपलब्ध आहे.

(३) सदर कार्यालयाची सध्याची जागा अपूरी पडत असल्यामुळे जिल्हा परिषद, नांदेड यांच्या इतर इमारतीमध्ये जागा उपलब्ध करण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अकरावीच्या ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेत होत असलेल्या गोंधळाबाबत

(३९) १२९८२७ (०४-१२-२०१८). श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने अकरावी प्रवेशाकरिता ऑनलाईन प्रक्रिया सुरु केली असूनही विद्यार्थ्यांना ऑफलाईन प्रवेश देण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, राज्यात अकरावी ऑनलाईन प्रवेशाच्या चार सर्वसाधारण फेऱ्या आणि एका विशेष फेरी नंतरही अनेक विद्यार्थी प्रवेशाच्या प्रतिकेत असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (२) तसेच, पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड मधील ऑनलाइन प्रवेशाच्या कक्षेत असणाऱ्या कॉलेजांमध्ये अकरावीच्या ९५ हजार जागा आहेत, हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अकरावी प्रवेश सुरु असल्याने ९० दिवसांच्या आत अभ्यासक्रम शिकवून परीक्षा घेण्याचे नियम असून उशीरा येणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे अभ्यासक्रम वेळेत पूर्ण करून परीक्षा घेण्याबाबतचा गहन प्रश्न महाविद्यालयासमोर निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, अकरावीसाठी ऑनलाइन प्रवेश प्रक्रियेतील आणि ऑफलाइन प्रवेशप्रक्रियेतील भरलेल्या आणि एकूण शिल्लक जागा किती आहेत,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार दरवर्षी दहावीचे निकाल लागल्यानंतर १५ जुलै पर्यंत प्रवेश प्रक्रिया पूर्ण करण्याच्या उद्देशाने कोणती उपाययोजना केली आहे वा करण्यात येत
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०५-०२-२०१९) : (१) मुंबई महानगर क्षेत्र, पुणे-पिंपरी चिंचवड महापालिका, नागपूर महापालिका, औरंगाबाद महापालिका, अमरावती महापालिका व नाशिक महापालिका या ६ ठिकाणी इयत्ता ११ वी चे प्रवेश ऑनलाईन पध्दतीने करण्यात येतात. या ठिकाणी ऑफलाईन प्रवेश देण्यात येत नाही.

(२) विद्यार्थ्यांनी दिलेले पसंतीक्रम, विद्यार्थ्यांचे गुण व कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये उपलब्ध जागा इत्यादी विचारात घेवून विद्यार्थ्यांना महाविद्यालय अलॉट होते. अलॉट झालेले कनिष्ठ महाविद्यालय प्रथम पसंतीक्रमाचे नसल्यास अनेक विद्यार्थी त्या कनिष्ठ महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेत नाही.

(३) अशंत: हे खरे आहे.

(४) ज्या विद्यार्थ्यांचे प्रवेश उशिरा होत आहेत अशा विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नूकसान भरून काढण्याकरिता सुट्टीच्या कालावधीत जादा तासिका घेण्याचे निर्देश देण्यात आलेले आहेत.

(५) पुणे-पिंपरी चिंचवड महापालिका क्षेत्रामध्ये इ.११वी च्या ९७३१५ जागा होत्या. यापैकी ७१४३५ जागांवर प्रवेश झालेले असून २५८८० जागा रिक्त आहेत इ.११ वी साठी प्रवेश घेवू इच्छिणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आला आहे.

(६) सन २०१९-२० पासून ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया लवकरात लवकर पूर्ण करण्याबाबत नियोजन करण्यात येत आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील प्रमुख शहरातील विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालयांना
बायोमेट्रीक पध्दतीचा अवलंब करण्याबाबत**

(४०) १३०१४३ (०४-१२-२०१८). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

वि.स. ५३४ (२८)

- (१) राज्यातील पाच प्रमुख शहरातील मुंबई, पुणे, नाशिक, नागपूर व औरंगाबाद येथील विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालयांना माहे जून,२०१८ पासून बायोमेट्रीक पध्दत अवलंबिण्यास सुरुवात झाली हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वरील पाच प्रमुख शहरातील अशा महाविद्यालयाची संख्या किती व बायोमेट्रीक पध्दतीचा अवलंब करणाऱ्या महाविद्यालयांची संख्या किती आहे,
- (३) असल्यास, या कनिष्ठ महाविद्यालयांना सुचना देवून सुध्दा अंमलबजावणी करत नसतील तर अशा कनिष्ठ महाविद्यालयांच्या मान्यता रद्द करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२४-०१-२०१९) :(१) होय.

- (२) मुंबई, पुणे, नाशिक, नागपूर व औरंगाबाद या पाच शहरांमध्ये विज्ञान शाखेची ८३० कनिष्ठ महाविद्यालये असून नोव्हेंबर, २०१८ पर्यंत त्यापैकी ५३० कनिष्ठ महाविद्यालयांनी बायोमेट्रीक पध्दतीचा अवलंब सुरु केला आहे.
- (३), (४) व (५) बायोमेट्रीक पध्दतीचा अवलंब न केलेल्या विज्ञान शाखेच्या कनिष्ठ महाविद्यालयांबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

राज्यातील जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शाळांमधील ई-लर्निंगच्या सुविधांबाबत

(४१) १३०६२२ (०७-१२-२०१८). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शाळांमधील ई-लर्निंगच्या सुविधांनी त्या डिजिटल होऊ लागल्या आहेत मात्र शिक्षकांना प्रशिक्षणांना अभावी या माध्यमाचा वापर प्रभावीपणे झाला नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०८-०२-२०१९) :(१) हे खरे नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
 - (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
 - (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
-

बालकामगारांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याबाबत

(४२) १३१४६२ (०५-१२-२०१८) कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात शिक्षण हक्क कायदा असला तरी सन २०११ च्या जणगणनेनुसार १.६३ कोटी लोक निरक्षर आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यात पुरुषांच्या साक्षरतेचे प्रमाण ८०.२ टक्के तर महिलांच्या साक्षरतेचे प्रमाण ६७.५ टक्के इतके आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्यात ४ पैकी १ बालकामगार निरक्षर आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, व त्यानुसार निरक्षरता कमी करण्यासाठी तसेच बालकामगारांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२५-०१-२०१९) :(१),(२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) होय,

शिक्षण हक्क कायद्याची यशस्वी अंमलबजावणी व्हावी तसेच वय वर्ष ६ ते १४ मधील प्रत्येक मूल शाळेत येईल व शिकेल याकरिता सर्वतोपरी प्रयत्न करण्यात येत आहेत शाळाबाह्य विद्यार्थ्यांसाठी बालरक्षक, शिक्षण हमी पत्र असे विविध कार्यक्रम राबविण्यात येत आहेत. प्रौढ निरक्षरता कमी करण्यासाठी "साक्षर भारत योजना" दिनांक ०८ सप्टेंबर, २००९ पासून संपूर्ण देशामध्ये सुरु करण्यात आली. या योजनेच्या पहिल्या टप्प्यात राज्यातील जालना, हिंगोली, नांदेड, उस्मानाबाद, बीड, परभणी, लातूर, गडचिरोली, नंदुरबार व गोंदिया या १० जिल्ह्यांचा समावेश करण्यात आला होता.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्दडी बु. (ता.सिंदखेडराजा, जि.बुलढाणा) येथील जिल्हा परिषद उच्च प्राथमिक शाळेत इयत्ता आठवीचा वर्ग सुरु करणे तसेच बारलिंगा, हिवरखेड पूर्णा शाळेची दुरुस्ती करण्याबाबत

(४३) १३२३५९ (०५-१२-२०१८). डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वर्दडी बु. (ता.सिंदखेडराजा, जि.बुलढाणा) येथील येथील जिल्हा परिषद उच्च प्राथमिक शाळेत गत वर्षापासून इयत्ता आठवीचा बंद करण्यात आलेला वर्ग बंद करू नये अशी मागणी सरपंच, शिक्षण समिती व ग्रामस्थांच्या वतीने एका लेखी निवेदनाद्वारे माहे जुलै, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, बारलिंगा (ता.सिंदखेडराजा, जि. बुलढाणा) येथील शाळेच्या एका खोलीची अत्यंत दुरवस्था झाली असून त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्यात यावी, याकरिता ग्रामस्थांनी दिनांक १२

- जुलै, २०१८ रोजी वा सुमारास संबधिताकडे तक्रार केली आहे, हेही खरे आहे काय,
- (३) तसेच, हिवरखेड पूर्णा (ता.सिंदखेडराजा, जि. बुलढाणा) येथील शाळेच्या इमारतीची दुरुस्ती करण्यात यावी, याकरिता ग्रामस्थांनी दिनांक ९ जुलै, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास शाळेला कुलूप लावले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार उक्त शाळेत इयत्ता आठवीचा वर्ग सुरु करणे बारलिंगा शाळेच्या खोलीच्या दुरुस्तीचे तसेच हिवरखेड पूर्णा येथील शाळेच्या इमारतीच्या दुरुस्ती बाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

- श्री. विनोद तावडे (०१-०२-२०१९) :** (१) व (२) वर्दडी बु. येथे जि.प. उच्च प्राथमिक शाळेचा इयत्ता ८ वी चा वर्ग चालू ठेवण्याबाबत विनंती करण्यात आली आहे.
- (३) व (४) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा सिंदखेडराजा जिल्हा परिषद शाळेच्या इमारतीच्या दुरुस्ती साठीच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता दिली असून दुरुस्तीचे काम पूर्ण झाले आहे. तसेच चालू वर्षामध्ये एक नवीन वर्ग खोली बांधकामास मंजूरी देण्यात आली आहे.
- (५) प्रश्न उदभवत नाही.

आदिवासी क्षेत्रातील दारिद्र्य रेषेखालील आदिवासी व अनुसूचित जाती जमाती च्या मुलींच्या पालकांना देण्यात येणाऱ्या उपस्थिती प्रोत्साहन भत्त्यात वाढ करण्याबाबत

(४४) १३२३८८ (०५-१२-२०१८). श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अनुसूचित जमातीमधील पहिली ते चौथीच्या वर्गातील मुलींच्या पालकांना प्रतिदिन उपस्थितीसाठी प्रोत्साहन भत्ता देण्यात येत असून शाळेत उपस्थित राहण्यासाठी आदिवासी क्षेत्रातील दारिद्र्य रेषेखालील विद्यार्थिनींची उपस्थिती वाढवण्यासाठी सन १९९२ मध्ये तत्कालीन सरकारने प्रति विद्यार्थी रु.१ प्रोत्साहन भत्ता देण्याचा निर्णय घेतला होता, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वाढत्या महागाईत ही रक्कम अपुरी असून आदिवासी क्षेत्रातील दारिद्र्य रेषेखालील आदिवासी जमातीच्या मुलींच्या पालकांना देण्यात येणाऱ्या उपस्थिती प्रोत्साहन भत्त्यात वाढ करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) व (२) शासन निर्णय, दिनांक १० जानेवारी, १९९२ अन्वये इयत्ता १ ली ते ४ थी मधील शाळेत जाणा-या आदिवासी उपयोजना क्षेत्रामधील तसेच आदिवासी उपयोजना क्षेत्राव्यतिरिक्त राज्यातील अन्य भागातील अनुसूचित जाती, भटक्या व विमुक्त जमातीतील दारिद्र्यरेषेखालील विद्यार्थिनींना नियमित शाळेत उपस्थित राहण्यासाठी प्रतिदिनी प्रत्येक मुलीमागे १ रुपया या दराने मुलींच्या पालकांना उपस्थिती भत्ता दिला जातो. हा भत्ता वर्षभरासाठी मुलगी जितके दिवस शाळेत हजर असेल, त्याप्रमाणे

दिवसासाठी रु. १ या दराने दिला जातो. साधारणपणे एका वर्षासाठी सरासरी २२१ ते २३० रुपये एका विद्यार्थीनीस मिळतात.

सदर योजनेनंतर शासनाने मध्यान्ह भोजन योजना, मोफत पाठ्यपुस्तके योजना व मोफत गणवेश योजना लागू केल्या आहेत.या तिन्ही योजनेद्वारे एक विद्यार्थ्यांमागे रु.२६५०/- इतका वार्षिक खर्च केला जातो. त्यामुळे उपस्थिती भत्ताही योजना आता कालबाह्य झाल्याने प्रस्तुत योजनेऐवजी अन्य लाभदायी योजना लागू करता येईल किंवा कसे याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील निरंतर शिक्षण विभागातील समन्वयकांना
सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी पदावर वर्ग करण्याबाबत**

(४५) १३२८६४ (०४-१२-२०१८) श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १० जिल्ह्यांमध्ये कार्यरत असलेल्या निरंतर शिक्षण विभागांतर्गत तालुका स्तरावर तालुका समन्वयक कार्यरत असून या समन्वयकांना सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी वर्ग-३ या पदावर वर्ग करणेबाबतचा अहवाल सादर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, निरंतर शिक्षण विभागातील समन्वयकांना सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी, वर्ग- ३ या पदावर वर्ग करणेबाबत उमरगा-लोहारा येथील लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना लेखी निवेदनाद्वारे विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी, वर्ग-३, या संवर्गातील पदे विभागाच्या आकृतीबंधातील मंजूर पदे असून निरंतर शिक्षण विभागातील समन्वयक ही पदे पूर्णतः कंत्राटी पध्दतीने भरण्यात आलेली आहेत. सदर दोन्ही पदांच्या पात्रता, सेवाप्रवेश नियम भिन्न स्वरूपाचे व स्वतंत्र असल्याने निरंतर शिक्षण विभागातील समन्वयकांना सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी वर्ग ३ या पदावर सामावून घेता येणार नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अल्पसंख्याक शिष्यवृत्ती विद्यार्थी संख्येत कपात केल्याबाबत

(४६) १३३१६४ (०५-१२-२०१८) श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अल्पसंख्याक शिष्यवृत्ती विद्यार्थी संख्येत कपात केल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, विद्यार्थी संख्येत कपात करण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२३-०१-२०१९) : (१), (२) व (३) होय.

अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येणारी प्रि-मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना ही १०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना असून त्याचे निकष, अटी, शर्ती, धर्मनिहाय कोटा व शिष्यवृत्ती केंद्र शासनामार्फतच निर्धारित केली जाते. केंद्र शासनामार्फत दरवर्षी कोटा ठरवून दिला जातो. सन २०१७-२०१८ साठीचा धर्मनिहाय कोटा जनगणना २००१ नुसार २,८९,७०६ एवढा निश्चित करण्यात आला होता. तर सन २०१८-१९ साठीचा धर्मनिहाय कोटा जनगणना २०११ नुसार २,८५,४५१ एवढा निश्चित करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

"सरल" या स्टुडंट पोर्टलवर नोंदविलेली विद्यार्थ्यांची माहिती माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या प्रमाणपत्रासाठी वापरली जाणार असल्याबाबत

(४७) १३३५७८ (०५-१२-२०१८). श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्याच्या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या प्रमाणपत्रासाठी विद्यार्थ्यांची 'सरल' या स्टुडंट पोर्टलवर नोंदविलेली माहिती वापरली जाणार असल्याने आधारकार्डवर चुकीची माहिती असल्यास ती बोर्डाच्या प्रमाणपत्रावर येण्याची शक्यता आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आधारकार्डवरील छापून आलेल्या माहितीमध्ये ब-याच चुका असल्याने बोर्डाच्या प्रमाणपत्रावरही चुकीची माहिती छापून येणार असल्याने याचा विद्यार्थ्यांना नाहक मनस्ताप सहन करावा लागणार आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार बोर्डाच्या प्रमाणपत्रावर चुका होऊ नये याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

वि.स. ५३४ (३३)

श्री. विनोद तावडे (०१-०२-२०१९) : (१) व (२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्हा परिषद शाळांमध्ये काम करणाऱ्या अंशकालीन
निदेशकांचे संपूर्ण मानधन मिळणेबाबत**

(४८) १३३८७२ (०५-१२-२०१८). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या एकूण ३८ शाळांमध्ये आर.टी.इ २००९ नुसार व दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१५ च्या शासन निर्णयानुसार कला, कार्यानुभव व शारिरीक शिक्षण या विषयासाठी अंशकालीन निदेशक काम करीत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निदेशकांना शासनाकडून दरमहा देण्यात येणारे रु. ५ हजारचे मानधन जिल्हा परिषदेमध्ये वर्ग करण्यात येत असून सदर मानधन अंशकालीन निदेशकांना दिले जात नाही, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास जिल्हा परिषद पुणे व राज्यातील अन्य जिल्हा परिषदांनी सदरचे मानधन संपूर्णपणे निदेशकांना मिळणे विषयी ठराव केले असून जि.प.कोल्हापूर यांनीही संपूर्ण मानधन निदेशकांना देणेबाबत ठराव करणे गरजेचे आहे, हे हीखरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार पुणे व कोल्हापूर सह राज्यातील अन्य जिल्हा परिषदेच्या शाळांतील अंशकालीन निदेशकांचे मानधन देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०२-०२-२०१९) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) शासन निर्णय ०१/०९/२०१७ मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येते.

राजीव गांधी विद्यार्थी अपघात सानुग्रह अनुदान योजनेत आर्थिक तरतूद करण्याबाबत

(४९) १३४२०६ (०४-१२-२०१८) श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शासनाने सन २०१३ पासून राजीव गांधी विद्यार्थी अपघात सानुग्रह अनुदान योजना सुरु केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या योजनेत अपघातात जखमी झालेल्या विद्यार्थ्यांला उपचारासाठी आर्थिक मदतीची तरतूद नाही, हे ही खरे आहे काय ,

वि.स. ५३४ (३४)

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार अपघातात जखमी झालेल्या विद्यार्थ्यांला उपचारासाठी आर्थिक मदतीची तरतूद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२४-०१-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) "राजीव गांधी विद्यार्थी अपघात सानुग्रह अनुदान योजना" ही विद्यार्थी अपघातात गंभीररित्या जखमी झाल्यास त्याला नुकसान भरपाई व सुरक्षा कवच देण्याच्या दृष्टीने सुरु करण्यात आली आहे. अपघातामध्ये किरकोळ जखमी झाल्यास आर्थिक मदतीची तरतूद या योजनेमध्ये नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासनाच्या प्राथमिक पाठ्यपुस्तकांत चुकीची माहिती छापल्याबाबत

(५०) १३४३३५ (०६-१२-२०१८) श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासनाने प्राथमिक पाठ्य पुस्तकांच्या छपाईकरिता कोटयवधी रुपये खर्च केले तथापि छापलेल्या पुस्तकांमध्ये चुकीची माहिती छापल्याने सदर पुस्तके रद्द करण्यात आली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हेखरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने पुस्तकांतील चुका आधी न तपासता पुस्तके छापून घेऊन कोटयवधी रुपये खर्च करण्या-या दोषी अधिका-यांची चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले, तदनुसार दोषीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (२५-०१-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

- (२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

जितेंद्र भोळे
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.